

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGÔ THẾ HOÀN

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TẠO
VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Thái Nguyên - 2012

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGÔ THẾ HOÀN

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TẠO
VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.31.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ GÁM

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn “**Nghiên cứu một số giải pháp chủ yếu tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên**” là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Đề tài hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong đề tài đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn.

Tác giả đề tài

Ngô Thế Hoàn

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bản đề tài này ngoài sự cố gắng, nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều cá nhân và tập thể.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm, người đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn giúp đỡ tôi thực hiện và hoàn thành đề tài này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Đào tạo Sau đại học cũng như các khoa chuyên môn, phòng ban của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của UBND huyện Phú Lương, Phòng Lao động Thương binh - Xã hội huyện Phú Lương, Chi cục Thống kê huyện Phú Lương, phòng Nông nghiệp, phòng Kinh tế- Hạ tầng, trung tâm dạy nghề và huyện Đoàn Phú Lương; cấp ủy, chính quyền và các tổ chức xã hội các xã Yên Ninh, Sơn Cẩm, Túc Tranh, Ôn Lương đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong việc thu thập số liệu thứ cấp, sơ cấp và các thông tin hữu ích phục vụ nghiên cứu.

Xin cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài tốt nghiệp.

Thái Nguyên, ngày 30 tháng 9 năm 2012

Tác giả

Ngô Thế Hoàn

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	viii
Danh mục các bảng	ix
Danh mục các biểu đồ	x
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của luận văn	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn	2
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	2
3.2. Phạm vi và nội dung nghiên cứu.....	3
4. Giới hạn nghiên cứu của luận văn.....	3
5. Những đóng góp của luận văn	3
6. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Cơ sở khoa học của việc nghiên cứu việc làm.....	5
1.1.1.1. Việc làm	5
1.1.1.2. Tạo việc làm.....	10
1.1.1.3. Việc làm mới.....	10
1.1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng tới năng lực tạo việc làm của lao động thanh niên nông thôn.....	11
1.1.2. Cơ sở khoa học về thanh niên	17
1.1.2.1. Khái niệm thanh niên	17
1.1.2.2. Thanh niên trong cơ cấu dân số	19

1.1.2.3. Dân số thanh niên phân theo khu vực nông thôn và thành thị	20
1.1.2.4. Tình hình lao động, việc làm của thanh niên nông thôn	20
1.1.2.5. Giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn.....	22
1.2. Cơ sở thực tiễn	23
1.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới về việc tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	23
1.2.1.1. Kinh nghiệm của Trung Quốc.....	23
1.2.1.2. Kinh nghiệm của Thái Lan.....	25
1.2.1.3. Kinh nghiệm của Nhật Bản	26
1.2.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam và các địa phương khác	27
1.2.2.1. Kinh nghiệm chung giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn ở Việt Nam	27
1.2.2.2. Kinh nghiệm cụ thể tại tỉnh Kiên Giang	28
1.2.2.3. Kinh nghiệm cụ thể từ các cán bộ đoàn chuyên trách	29
1.2.2.4. Những bài học kinh nghiệm về tạo việc làm cho TNNT Phú Lương	32
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	33
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	33
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	33
2.2.1.1. Nguồn số liệu thứ cấp	33
2.2.1.2. Nguồn số liệu sơ cấp	34
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	37
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	37
2.2.3.1. Phương pháp thống kê kinh tế.....	37
2.2.3.2. Phương pháp phân tích so sánh.....	38
2.2.4. Phương pháp SWOT	38
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
Chương 3: THỰC TRẠNG VIỆC LÀM CỦA LAO ĐỘNG THANH NIÊN NÔNG THÔN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	40
3.1. Đặc điểm địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	40

3.1.1. Điều kiện tự nhiên	40
3.1.1.1. Vị trí địa lý	40
3.1.1.2. Đặc điểm địa hình	40
3.1.1.3. Thời tiết, khí hậu	41
3.1.1.4. Tài nguyên thiên nhiên.....	41
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	42
3.1.2.1. Tình hình dân số và lao động	42
3.1.2.2. Hệ thống kết cấu hạ tầng.....	43
3.1.2.3. Văn hoá - xã hội	44
3.1.3. Tình hình kinh tế xã hội trên địa bàn huyện	46
3.1.4. Đánh giá chung	48
3.1.3.1. Thuận lợi	48
3.1.3.2. Những điểm còn hạn chế.....	48
3.2. Thanh niên và lao động thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	49
3.2.1. Đặc điểm thanh niên huyện Phú Lương.....	49
3.2.1.1. Dân số thanh niên phân theo khu vực nông thôn và thành thị	49
3.2.1.2. Lực lượng lao động thanh niên huyện Phú Lương	50
3.2.1.3. Lao động thanh niên theo độ tuổi.....	51
3.2.1.4. Lao động thanh niên theo giới tính	52
3.2.1.5. Chất lượng nguồn lao động thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	54
3.2.2. Việc làm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương.....	56
3.2.2.1. Tình trạng việc làm của lao động TNNT huyện Phú Lương	56
3.2.2.2. Công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	59
3.2.2.3. Mạng lưới tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	61
3.2.2.4. Công tác tư vấn, đào tạo và tạo việc làm cho lao động TN nông thôn	62
3.3. Thực trạng việc làm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	68
3.3.1. Thông tin chung về đối tượng điều tra	68
3.3.2. Vai trò trong gia đình của thanh niên nông thôn.....	71
3.3.3. Thực trạng đào tạo của đối tượng điều tra	72

3.3.4.. Hiệu quả của tạo việc làm cho thanh niên nông thôn trong huyện	73
3.3.5. Ý kiến đánh giá về công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	75
3.3.6. Những vấn đề quan tâm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương.....	77
3.3.7. Nguyên vọng về việc làm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	79
3.4. Những nhân tố ảnh hưởng tới việc tạo việc làm cho thanh niên nông thôn trên địa bàn huyện Phú Lương	79
3.4.1. Thiếu vốn cho sản xuất - kinh doanh	79
3.4.2. Chất lượng của lao động thanh niên nông thôn của huyện còn thấp	80
3.4.3. Chính sách hỗ trợ cho học nghề của nhà nước còn hạn chế	81
3.4.4. Thiếu các trung tâm dạy nghề đủ các điều kiện đảm bảo các điều kiện đào tạo nghề cho thanh niên nông thôn	82
3.4.5. Điều kiện khó khăn của bản thân người học	82
3.5. Phân tích SWOT	83
3.5.1. Điểm mạnh (Strengths)	84
3.5.2. Điểm yếu (Weaknesses).....	84
3.5.3. Cơ hội (Opportunities)	85
3.5.4. Thách thức (Threats).....	85
3.6. Đánh giá chung	86
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	89
4.1. Quan điểm của huyện Phú Lương và tỉnh Thái Nguyên về tạo việc làm cho thanh niên nông thôn	89
4.2. Một số giải pháp tạo việc làm cho TN nông thôn huyện Phú Lương	90
4.2.1. Tăng cường công tác tư vấn, định hướng, đào tạo nghề cho lao động thanh niên nông thôn.....	90
4.2.1.1. Quy hoạch phát triển ngành nghề đào tạo.....	90
4.2.1.2. Đào tạo nghề theo yêu cầu phát triển của SX và thị trường lao động	91
4.2.1.3. Đào tạo có liên kết với DN sản xuất trên địa bàn huyện, tỉnh.....	91
4.2.1.4. Nâng cấp chất lượng các cơ sở đào tạo.....	92

4.2.1.5. Hỗ trợ các cơ sở đào tạo.....	933
4.2.2. Tăng cường hoạt động hỗ trợ lao động thanh niên nông thôn	933
4.2.2.1. Hỗ trợ về vốn, các điều kiện cần thiết.....	933
4.2.2.2. Cung cấp thông tin học nghề và việc làm	944
4.2.3. Đẩy mạnh xuất khẩu lao động.....	955
4.2.3.1. Hỗ trợ kinh phí đào tạo, giáo dục định hướng	955
4.2.3.2. Vay vốn với lãi suất ưu đãi	966
4.2.4. Tăng cường hoạt động của Đoàn thanh niên	966
4.2.4.1. Tăng cường công tác tuyên truyền sâu rộng trong cán bộ Đoàn viên, Hội viên thanh niên về chủ trương của Đảng, chính sách Pháp luật của Nhà nước trong phát triển kinh tế xã hội ở nông thôn.	966
4.2.4.2 Thành lập trung tâm tư vấn, dạy nghề cho thanh niên nông thôn.....	977
4.2.4.3. Tăng cường xúc tiến thương mại, quảng bá hình ảnh của huyện, hình ảnh thanh niên, lao động thanh niên nông thôn của huyện; phối hợp đưa lao động đi lao động hợp tác quốc tế.	977
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	988
1. Kết luận	988
2. Kiến nghị.....	999
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	103

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CC	: Cơ cấu
CN	: Công nghiệp
CNH	: Công nghiệp hoá
CNTTCN	: Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp
DN	: Doanh nghiệp
GDTX	: Giáo dục thường xuyên
GTSX	: Giá trị sản xuất
KTTHHNDN	: Kỹ thuật tổng hợp hướng nghiệp dạy nghề
HDH	: Hiện đại hoá
KD	: Kinh doanh
LLLĐ	: Lực lượng lao động
NN	: Nông nghiệp
SL	: Số lượng
SS	: So sánh
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
SXNN	: Sản xuất nông nghiệp
TH	: Tiểu học
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
THCN	: Trung học chuyên nghiệp
TN	: Thanh niên
TNNT	: Thanh niên nông thôn
UBND	: Ủy ban nhân dân
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp
XD	: Xây dựng